

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-11-12
Besvaras senast
2020-11-18 kl. 12.00

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2020/21:430 Föräldraansvar för barn med funktionsnedsättning

En bidragande orsak till att barn med omfattande funktionsnedsättning har förlorat rätten till personlig assistans är att assistansersättning endast betalas ut för hjälp som inte ingår i det ansvar en förälder normalt har för ett barn i motsvarande ålder. Det är dock svårt att göra en direkt jämförelse av det föräldraansvar som normalt behöver tas under matsituationen för en treåring och det ansvar som behöver tas för en treåring med en funktionsnedsättning som exempelvis medför risk för kvävning varje gång sväljreflexen utlöses. Förutom den ständiga beredskapen för att bokstavligt talat vidta livräddande insatser lever föräldrar till barn med liknande omfattande funktionsnedsättningar under en ständig mental press som inte ingår i det ansvar som andra föräldrar normalt har.

Kristdemokraterna välkomnar därför att regeringen har tillsatt utredningen *Stärkt rätt till personlig assistans för stöd vid egenvård, vid tillsyn samt för barn*. Utredaren ska ta ställning till om föräldraansvaret inom den personliga assistansen kan förtydligas eller smalnats av, exempelvis genom tydliggörande i kunskapsstöd eller författningsändringar. Enligt utredningens direktiv ska utgångspunkten för utredaren vara att barns rätt till personlig assistans ska säkerställas på ett ändamålsenligt sätt och att föräldrar till barn med funktionsnedsättning ska ha rätt till den avlastning de behöver för att kunna förena familjeliv med arbete på samma sätt som andra föräldrar. Utredningen ska redovisas senast den 24 maj 2021.

Den svåra bedömningen av föräldraansvaret förekommer dock inte bara inom den personliga assistansen utan även inom många av de övriga insatser och ersättningsformer som är tänkta att ge stöd till barn med omfattande funktionsnedsättning och deras familjer. Det kan handla om att det hänvisas till föräldraansvaret vid avslag på ansökan om ledsagare till exempelvis fotbollsträning för barn med funktionsnedsättning samtidigt som fotbollsklubben vägrar att ha en förälder på planen varje träning – detta omöjliggör inkluderande idrott. Det kan också handla om avslag på ansökan om avlösare som föräldrarna bedömer är nödvändig för att de ska kunna hjälpa sina andra barn med läxor. Även vid ansökan om tillstånd till handikapparkering förekommer det i vissa kommuner att föräldraansvaret ges orimliga proportioner. Det ges exempelvis i vissa fall inte parkeringstillstånd om barnet kan gå 50 meter, trots att det krävs bredare utrymme kring bilen än vid en normal parkeringsruta för att lasta ur rullstol, andra hjälpmedel eller kanske en

överdimensionerad barnvagn.

Eftersom föräldraansvaret inte är reglerat i LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) som omfattar den personliga assistansen utan i föräldrabalken anser vi kristdemokrater att en avsmalning av föräldraansvaret för föräldrar till barn med omfattande funktionsnedsättning borde omfatta samtliga insatser och ersättningsformer som är till för att stödja dessa familjer. Om ett avsmalnat föräldraansvar endast skulle appliceras på den personliga assistansen och assistansersättningen får vi en orimlig situation, där lagen tillåter att föräldraansvaret bedöms olika för olika samhällsinsatser för barn med omfattande funktionsnedsättning.

Vid ett möte i socialförsäkringsutskottet den 20 oktober uttryckte socialförsäkringsministern på fråga från undertecknad sig positivt om att den ovan nämnda pågående utredningen av föräldraansvaret vid personlig assistans även skulle kunna inkludera föräldraansvaret vid bedömning av föräldraansvaret vid ansökan om omvårdnadsbidraget.

Baserat på det ovanstående önskar jag ställa följande fråga till socialminister Lena Hallengren:

Är socialministern villig att ge ett tilläggsdirektiv till utredningen *Stärkt rätt till personlig assistans för stöd vid egenvård, vid tillsyn samt för barn* i syfte att i de av utredningens förslag som är kopplade till att förtydliga och eller smalna av föräldraansvaret inkludera samtliga insatser och ersättningsformer som är till för att stödja barn med omfattande funktionsnedsättning och deras familjer?

.....

Pia Steensland (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders